

Asia: VN/3215/2021

Väliraportti: Vapaa!-Fri! -hanke vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi ikääntyvässä yhteiskunnassa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Raportti on hyvä ja selkeä sekä aihealueeltaan erittäin ajankohtainen ja tärkeä, sillä väestön ikääntyessä ja julkisten palveluiden ollessa monin tavoin uuden edessä vapaaehtoistyön erilaisten ilmenemismuotojen merkitys tulee vain korostumaan.

Hyvinkäällä toimii laskentatavasta ja määritelmistä riippuen 250-300 liikuntaseuraa, kulttuuri- ja sote-yhdistystä ja muuta vastaavaa kolmannen ja neljännen sektorin toimijaa. Niiden tekemän työn taloudellinen ja inhimillinen arvo tunnustetaan ja tunnustetaan entistä avoimemmin. Asiaan liittyen on laadittu myös useita selvityksiä ja raportteja, joissa on tehty näkyväksi tätä tärkeää työtä, mutta myös niitä erilaisia suoria ja epäsuoria tapoja, joilla julkinen sektori tukee yhdistyksiä ja vapaaehtoisia. Julkisen sektorin ja yritysten tuottamien palveluiden ohella nämä vapaaehtoistyön toimijat edistävät merkittävästi myös ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

3. ja 4. sektorin toimijat ovat autonomisia tahoja, joille kaupunki tarjoaa suoraan ja epäsuoraan toimintaedellytyksiä esimerkiksi avustusten ja tilojen kautta, kutsuu näitä tahoja yhteiseen vuoropuheluun sekä tekee näkyväksi usein hiljaista tietoa kuntalaisten hyvinvointiin liittyen.

Selkeimmät rakenteet ja vakiintuneimmat toimintatavat löytyvät liikuntaseurojen sekä kulttuuriyhdistysten osalta. Ikääntyneillä on näiden osalta erittäin tärkeä rooli. Sen sijaan paikallisten sote-yhdistysten kanssa tehtävässä yhteistyössä on vielä kehittämistä, sillä näiltä osin rakenteet ja toimintatavat ovat vielä suhteellisen uusia. Tämä johtuu siitä, että kaupungin sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu osaamisineen, avustuksineen ja resursseineen siirtyi kaupunkiorganisaatiolta Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymälle eli tulevalle Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle jo vuonna 2019. Tulevilla hyvinvointialueilla kannattaakin olla tarkkana sen

suhteen, ettei perinteisesti sote-toimialalle kuuluva vastuu sote- ja eläkeläisyhdistysten ja niiden puitteissa tehtävän vapaaehtoistyön tukemisesta jää roikkumaan ilmaan "ei-kenenkään-maalle" hyvinvointialueen ja peruskuntien välimaastoon. Erityisesti sosiaali- ja terveysalan yhdistysten, kuten eläkeläisjärjestöjen, omaisyhdistysten ja potilasyhdistysten, tukeminen olisi todella tärkeää ja kustannustehokasta, mikäli halutaan toimia inhimillisesti ja taloudellisesti järkevällä tavalla.

Isotalo Panu
Hyvinkään kaupunki - Hyvinvointipalvelut